

འཛམ་གླིང་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལྷན་ཁག་གི་

ཐོབ་ཐུག་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལྷན་ཁག་གི་

འཛམ་གླིང་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལྷན་ཁག་གི་

འཛམ་གླིང་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལྷན་ཁག་གི་

ཡུང་གོའི་ཡུང་ཁུན་ཏང་།

ཨ་ཁོ་ལྷན་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

དཔེ་དབ་འདི་ཏུ་ནམ་གྱི་སྒོ་ག་བདེ་མི་དཔེ་སྒྱུན་ཁང་གི་ ༡༩༥༥ ལོ་མི་རྒྱ
༡ བར་བར་སྒྱུན་བསྐྱར་མ་གསུམ་པའི་དཔེ་ཐོངས་དང་པོ་མི་རྒྱ་ཡིག་གཞིར་བཞག
ནས་བསྐྱར་བའོ། |

本書根據湖南通俗讀物出版社一九五四年一月重三版第一次版本譯出

དཀར་ཆག

- སྒྲིབ་ཚན་དང་པོ། བཟོ་པའི་གལ་རིམ་ནི་ཡར་ཕོན་ཆེ་མོས་ཀྱི་གལ་རིམ་
ཡིན།
- སྒྲིབ་ཚན་གཉིས་པ། གྲུང་ཁུན་ཏང་ནི་བཟོ་པའི་གལ་རིམ་གྱི་མིང་ཕྱོགས་
ཡིན།
- སྒྲིབ་ཚན་གསུམ་པ། གྲུང་མོའི་གྲུང་ཁུན་ཏང་གྲུང་ཚུལ།
- སྒྲིབ་ཚན་བཞི་པ། ཚུལ་ཁབ་ནང་གི་གསལ་བརྗེའི་དམག་འབྲུག་ཐངས་
དང་པོའི་སྐབས།
- སྒྲིབ་ཚན་ལྔ་པ། ཚུལ་ཁབ་ནང་གི་གསལ་བརྗེའི་འབབ་འབྲུག་ཐངས་
གཉིས་པའི་སྐབས།
- སྒྲིབ་ཚན་དྲུག་པ། རི་འཕྱོག་དམག་འབྲུག་གི་སྐབས།
- སྒྲིབ་ཚན་བདུན་པ། ཚུལ་ཁབ་ནང་གི་གསལ་བརྗེའི་འབབ་འབྲུག་ཐངས་
གསུམ་པའི་སྐབས།
- སྒྲིབ་ཚན་བརྒྱད་པ། གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཚུགས་པ་དང་
དཔལ་འབྱོར་ཉམས་གཤོའི་སྐབས།
- སྒྲིབ་ཚན་དབུ་པ། གཟི་བརྗེད་ཁྱད་འབགས་ཡང་དག་པའི་གྲུང་མོའི་གྲུང་
ཁུན་ཏང་།
- སྒྲིབ་ཚན་བརྒྱ་པ། རྒྱལ་ཆེ་བའི་གཙོ་བོ་སྒོ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རྩྱང་།
- སྒྲིབ་ཚན་བརྒྱ་གཅིག་པ། མི་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གྲུང་མོ་གྲུང་ཁུན་ཏང་ལ་ཞུགས་
ཆོག
- སྒྲིབ་ཚན་བརྒྱ་གཉིས་པ། གྲུང་ཁུན་ཏང་མིའི་དམིགས་ཚད་ཆ་རྒྱན་དོན་ཚན་
བརྒྱད།
- སྒྲིབ་ཚན་བརྒྱ་གསུམ་པ། གྲུང་ཁུན་ཏང་མིའི་འོས་འགན་དང་ཁེ་དབང་།

སྒྲིབ་ཚུལ་དང་པོ། བཟོ་པའི་གྲུལ་རིམ་ནི་ཡར་ཐོན་ ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲུལ་རིམ་ཡིན།

མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས། རྒྱ་ནུ་ར་རྒྱུ་ར་དབང་གི་ལམ་ལུགས་ཡོད་
པ་ནས་བཟུང་། བསྐྱ་གཞོག་འབྲུལ་དུ་ལྷུང་ཞིང་གྲུལ་རིམ་ལང་ལྷུང་བ་རེད།
གྲུལ་རིམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ། ལལ་ཆེར་གྲུལ་རིམ་རིགས་གཉིས་སུ་བྱེ།
རིགས་གཅིག་ནི་བསྐྱ་གཞོག་གྲུལ་རིམ་རྒྱུ། དབང་ལྷུང་གྲུལ་རིམ་དེ་ཡིན།
ཁོ་ཚོའི་མི་གངས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། རང་གིས་ངལ་ཚུལ་མི་བྱེད་ཅིང་། མི་གཞན་
པར་གཉའ་གནོད་དང་བསྐྱ་གཞོག་བྱས་པ་ཁོ་རང་བཞིན་ནས་འཚོ་ཞིང་གནས་
པ་ཡིན། རིགས་གཅིག་ཐོས་ནི། བསྐྱ་གཞོག་ཚུལ་པའི་གྲུལ་རིམ་རྒྱུ།
གཞན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་པའི་གྲུལ་རིམ་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་མི་གངས་ཤིན་ཏུ་
མང་། རང་གིས་ངལ་ཚུལ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱ་གཞོག་དང་གཉའ་གནོད་ཚུལ་
པ་ཡིན།

དབང་བསྐྱར་ཚུལ་པའི་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་ཤོག་ཚུད་ཀྱི་.....
དབང་ལྷུང་གྲུལ་རིམ་བསྐྱེལ་བར་འདོད་ན། དེས་པར་རང་གི་རྩོམས་ལུགས་ལ་
བཞིན་ཅིང་། གསར་བཞེས་ཐབས་ཚུལ་པའོལ་ནས་དབང་ལྷུང་ཆ་མེད་དུ་གཏོང་
ཞིང་རང་ཉིད་བཅིངས་འཁྲོལ་བྱེད་དཀོས། ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱི་མི་བྲངས་
ཆས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ན་པས། གལ་ཏེ་ཆང་མ་སྒོ་ཁ་སྤྱད་པ་དང་ཆང་འཇུགས་
བྱས་པ་ན། བཅོད་ཞིང་ཆེ་པའི་རྩོམས་ལུགས་འབྲུལ་དུ་འཇུང་དེས་ཡིན།

འདས་པའི་ཡོ་རྫོང་ཕྱག་གསུམ་ལྷག་གི་ཡུང་གོའི་བཀའ་བཀོད་བརྒྱད་་་་
 འཛིན་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ། སོ་ནམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བདག་ལྷལ་རིམ་གྱི་
 ལ་བ་པའི་གཉེན་གཞི་ནང་བསྐྱེད་གཞིག་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དག་པོའི་་་་
 འཕམ་འཛིངས་དང་གསར་བརྗེའི་དམག་འཁྲུག་ལན་གངས་ཚད་མེད་པ་བསྐྱངས་
 མོད། འོན་ཀྱང་དེའི་དུས་སུ་ཡོ་རྫོང་གི་ཆ་རྒྱུན་མ་ཚད་བས། བཟོ་པའི་
 ལྷལ་རིམ་དང་གྲང་ཁྲན་ཉང་ད་དུང་མེད། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེའི་སོ་ནམ་
 པའི་གསར་བརྗེའི། ལམ་ཡང་ལམ་གྱི་གནས་ལ་ལྷུང་ཞིང་ནམ་ཡང་གསར་
 བརྗེ་བྱེད་ལུས་དང་བྱས་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀའ་བཀོད་བརྒྱད་འཛིན་ཞིང་བདག་
 གིས་ལགོ་བསྐྱོར་བཅུང་སྟེ། ཁོ་ཚོའི་ལྷལ་རབས་སྐྱར་བའི་ཡོ་རྫོང་བྱེད་པ་རེད།
 གནས་ཚུལ་འདི་དག་ནི། ཉེ་ལམ་ཡོ་བརྒྱད་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཡོ་
 ལམ་རྒྱ་ལྷག་ལ་སླེབས་ནས། ད་གཟོད་འཁྱར་ཐོག་གསར་བ་བྱུང་བ་རེད།
 འདི་ནི། ཡུང་གོར་བཟོ་པའི་ལྷལ་རིམ་བྱུང་བ་དང་། ཡོ་གོའི་ཟླ་བ་བརྒྱ་པའི་
 གསར་བརྗེའི་རྗེས་སུ་ཡང་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་བཤད་་་་
 ཚུལ་ཚུར་དར་བ་དང་། ༡༩༡༩ ལོར། ཡུང་གོར་ཁྲ་པའི་ཚོས་བཞི་མི་
 འགྲལ་ཚུད་ཡང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཡོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཡུང་གོའི་ཡུང་
 བྱེད་པར་ཡང་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་དེ་རྣམས་ཡིན།

གསར་བརྗེ་ལ་ངེས་པར་དུ་བཟོ་པའི་ལྷལ་རིམ་དང་གྲང་ཁྲན་ཉང་གིས་་་་
 འགོ་འདྲེན་ཡོད་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར།
 བཟོ་པའི་ལྷལ་རིམ་ནི། འཕྲལ་འཁོར་གྱིས་ཕོན་སྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཡོད། ཕོན་སྐྱེད་རི་རྒྱས་སུ་སྤང་ན། བཟོ་སྐྱེད་ཡང་གོང་

འཕེལ་རྩེ་ཆེར་འབྱུང། བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་མི་གངས་ཡང་རྩེ་མང་དུ་འཕེལ།
 བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱིས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་པའི་མི་གངས་ཡང་ལྷག་པར་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 འབྱུང། མོ་ནམ་པས་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་ཤོན་བྱུང་བུས་པའི་རྩེ་མཐ། ཁོ་ཆོ་
 ཡང་ཞིང་ལས་གྱི་བཟོ་པར་འབྱུང་བས། བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་ནི། ཁོ་རེ་ལས་
 ཁོ་རེར་ཤོང་དུ་འཕེལ་བའི་གྲལ་རིམ་ཡིན་ཞིང་། ཆེ་པས་ཆེ་པའི་མདུན་ལམ་ཆས་
 ཆེར་ཡོད་པའི་གྲལ་རིམ་ཡིན་ནོ། །

བཟོ་པ་རྣམས་ནི། ཉིན་མོ་ནས་མཆོན་མོའི་བར་དུ། འབྲུལ་འཁོར་
 གྱི་འཁྲིས་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡིན། འབྲུལ་འཁོར་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ན།
 མི་གཅིག་བྱས་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ཐུབ། རང་གིས་གང་འདོད་འདོད་བཞིན་དུ་
 བྱེད་མི་ཐུབ། དེས་པར་མི་མང་པོས་མཉམ་དུ་བྱེད་དགོས། འདི་ལྟར་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཁོ་ཆོས་དུས་རྒྱུན་གྱི་འཆོ་པའི་ནང་དུ་སྦྱོང་བར་དང་བྱས་ནས་
 ཅུ་འུགས་རང་བཞིན་དང་སྒྲིག་སྒྲིལ་ས་རང་བཞིན་གྱི་ན་ལྟར་བར་བྱུང།

བཟོ་པས་མ་ཅུ་ཅན་གྱིས་གཉའ་གཞོན་དང་བཟུ་གཞོན་བྱས་པའི་ཐུག་པ་
 བཟུལ་ཉལ་སྤྱོད་ཅིང་། ཁོ་ཆོ་རང་བྱས་ཀྱི་རལ་ཚོ་ལ་སྟོབས་ཐུགས་ཕུད་
 འཕྲོས། ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོ་ཆོས་གསར་བརྩེ་ཡོངས་སྤྱུ་ཐུབ་པར་
 བྱས་པ་ན། མྱོར་བ་ནི། རང་གི་བྱས་ཤོག་གི་བཅིངས་སྒྲོག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
 ཤོབ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ཆོས་གསར་
 བརྩེ་པ་གྱིན་དུ་བརྟན་ཅིང་ཐད་གྱིས་ཆོད་པ། གཞུང་སེམས་ཆེ་ལ་གཡོ་ཚལ་
 མེད་པ། གང་ལ་ཡང་དོགས་པ་མེད་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། བཟོ་བྱ་ནང་
 མི་འབྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི། བཟོ་པ་ཁོང་རྒྱུ་ཞིག་གིས་བྱང་རང་གི་ཁྱིམ་

ཚང་ནང་དུ་སྒྲོས་ནས་མི་གཅིག་ལུ་ལས་ཀ་བྱེད་མི་སྤྱབ་པས། བཟོ་བ་
 རི། རང་བཞིན་གྱིས་ཕོན་སྤྱོད་རྒྱ་ཆས་ལ་སྒྲིབ་གྱིས་དབང་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་
 པའི་མི་ཡིན། དེ་ལས་ན་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་གྲང་
 རྒྱ་རིང་ལུགས་ལ་བཅས་མིན་གྱི་སྤྱི་ཤེས་ས་ཆས་གིན་ཏུ་ཆེ་པའི་གྲལ་རིམ་ཞིག་
 ཡིན།

ཀྱང་གོའི་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཕོན་ན་ཚོད་ད་དུང་རྒྱ་ཆེན་མི་གྲངས་ད་
 དུང་མང་བོ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོར་འདིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་
 མཐི་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་
 དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡. ཀྱང་གོའི་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་
 ལས་བཅོལ་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་བཀའ་སྟོན་བརྒྱུད་འདོན་དཔུང་ལུགས་དང་
 འབྱོར་ལུགས་རིམ་བཅས་གྱི་གཏུང་གཞོན་སྤྱུལ་བཅེགས་ཉམས་སྤྱོད་པས།
 ལས་ཀ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ལྷག་པར་རིང་། མོ་བ་པའི་བྲལ་ཆུང་ལྷག་པར་ཉུང་།
 འཚོ་བ་ལྷག་པར་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་པར་བརྟེན། ཁོ་ཚོ་གསར་བརྗེ་ལ་ལྷག་པར་
 བརྟན་ཅིང་ཆད་གྱིས་ཚོད་པ་ཡིན། ༢. ཀྱང་གོའི་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱིས་
 གསར་བརྗེ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་རང་གི་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེའི་མིན་སྤྱོད་ཀྱིས་
 རྒྱ་ཆེན་གྱི་འགོ་འདྲན་འོག་ཏུ་ཡོད་པས། ལམ་འབྲེག་པོ་དེ་ཅོམ་འབྲེལ་སྤྱོད་
 ཞིང་། རང་གི་གོ་རྟོགས་རྒྱ་རྒྱར་བར་གོང་དུ་འདེགས་སྤྱབ་པ་རེད།
 ༣. ཀྱང་གོའི་བཟོ་པ་ལལ་མ་ཆེ་ནི། ཞིང་སྡེའི་བྱིས་གཞི་འབྲོར་ནས། དེ་
 ལས་ཕྱིར་འོངས་པ་ཡིན་ཉམས། ཀྱང་གོའི་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་དང་སོ་ནམ་པ་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་བར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དུང་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། དེས་སོ་

ནམ་པ་དང་མཉམ་དུ་མཛེས་ཞིང་དམ་པའི་གསར་བཟའི་མནལ་འབྲེལ་བདེ་བར་
འཇུགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར།

བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་མཐུན་ལམ་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པའི་གྲལ་རིམ་ཡིན་པའི་ཐོག་
ཏུ། སྐར་ཡང་ཅ་འཇུགས་རང་བཞིན་དང་རྒྱིག་ཁྲིམས་རང་བཞིན་གྱི་ཐུ་ཐུན་
པ་དང་། གསར་བཟའ་ལ་བརྟན་ཅིང་བད་ཀྱིས་ཚད་པ་དང་། གཞུང་སེམས་གཞན་
དང་མི་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡར་ཐོན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་ཡིན་
པས། དེས་གསར་བཟའ་ལ་འགོ་འདྲན་བྱེད་སྐྱབ་པ་རེད། བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་
དང་དེའི་སྒྲིན་འགྲོ་དཔུང་ཁག་ཉེ་གྱུང་ཁྲན་ཉང་གི་འགོ་འདྲན་ཡོད་ན།
གསར་བཟའ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་སྐྱབ་ཅིང་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་.....
མཐིལ་ཕྱིན་པར་འཕྲོག་སྐྱབ་པ་དང་། མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་སྐྱོན་སྐྱུ་ཚོགས་
པའི་སྒྲི་ཚོགས་གསར་བཟའ་གསར་དུ་འཇུགས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

【གྲལ་བསྐྱར་བྱེད་གཞི།】

1. ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁོག་སྒྱུད་དབང་གྱུར་གྲལ་རིམ་བསྐྱེལ་ན།
ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲིབས་སྐྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་བཟའི་ཐབས་
ཚུལ་བཀོལ་དགོས།
2. ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་མཐིལ་ཕྱིན་འཕྲོག་པ་ལ་.....
ཅིའི་ཕྱིར་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་འགོ་འདྲན་ལ་བརྟེན་དགོས།
3. གྱུང་གོའི་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་ལ་ཁྱད་ཚུལ་ཅི་ཡོད།

སྒྲིབ་ཚེན་གཉིས་ལ། གྲུང་ཁྱེད་ཉང་ཉི་བཟོ་བའི་གྲུལ་ རིམ་གྱི་མིང་སྤྱོད་གསལ་ཡིན།

བཟོ་བའི་གྲུལ་རིམ་གྱིས་མི་དམངས་གསལ་བཟེ་ལ་འགོ་འདྲན་བྱེད་ན།
ཕྱོགས་ལས་རང་ཉིད་ཅུ་འཛུགས་བྱེད་དགོས། ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་མིང་སྤྱོད་གསལ་
ཉི་གྲུང་ཁྱེད་ཉང་ཡོད་དགོས།

གྲུང་ཁྱེད་ཉང་བཟོ་བའི་གྲུལ་རིམ་གྱི་མིང་སྤྱོད་གསལ་ཡིན་ན། བཟོ་བའོད་
ཚད་ཐམས་ཅད་ཅུ་འཛུགས་བྱས་པ་ན། དེ་རང་གྲུང་ཁྱེད་ཉང་ཅུ་འཛུགས་བྱུང་
པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་ཉི། བཟོ་བའོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ཅུ་
འཛུགས་བྱས་པ་དེ་བཟོ་ཆོག་ཡིན་ལ། གྲུང་ཁྱེད་ཉང་མིན། བཟོ་བའི་
གྲུལ་རིམ་ལས་ཕྱོད་ཆེ་ཤོས་གྱི་གྲུལ་རིམ་ཞིག་ཡིན་པོད། འོན་ཀྱང་བཟོ་བའི་
ཆབ་མིང་གོ་རྟོགས་ནི། ལ་ལ་མཐོ་ཞིང་ལ་ལ་དམན་པས། ཚང་མ་གཅིག་
མཐུན་མ་ཡིན་ལ། གྲུང་ཁྱེད་ཉང་མིན་ཉི། བཟོ་བའི་གྲུལ་རིམ་ནང་གི་གོ་
རྟོགས་མཐོ་ཤོས་དང་། སྒྲན་ཕྱོད་ཆེ་ཤོས་དང་། གསར་བཟེའི་འཕྲིན་
ལས་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱུང་ཆ་ཡིན།

གྲུལ་རིམ་གཞན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མིས། གྲུང་ཁྱེད་ཉང་ལ་བྱུགས་ཨེ་ཆོག་
ཟེར་ན། དེ་ཆོག བཟོ་བའི་གྲུལ་རིམ་མིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསར་བཟེ་
མཁན་དེ་དག་ནི། དེས་པར་ཆབ་མིང་གོ་རྟོགས་ཕྱོག་ཏུ་བཟོ་བའི་གྲུལ་རིམ་གྱི་
སྒྲན་ཕྱོད་ཅན་རྣམས་དང་མཛུངས་པའི་རྒྱ་ཚད་ལ་སྒྲིབས་ན། ད་གཟོད་གྲུང་

ཐུན་ཏང་ལ་ཁྱུགས་བྱུང་བ་ཡིན།

ཡུང་ཐུན་ཏང་ནི་བཟོ་བའི་བྲལ་རིམ་ནང་གི་སྡོན་ཐོན་ཆེ་ཤོས་དང་།

གོ་རྟོགས་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་བྲལ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་གས་ཀྱིས་ཚུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།

དེ་དག་གིས་གསར་བརྗེ་ནི་འགྲིན་ལས་ལ་ཆས་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལེན་སྟངས་དང་།

དཔལ་གདེང་ཡོད། ཡུང་ཐུན་ཏང་ནི། ལར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་

དག་ཆས་བྱུང་བའི་ཚུགས་ཁག་ཡིན། ལར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་འདི་ནི།

བཟོ་བའི་བྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ནི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ག་ཉིན་

ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་གི་དམངས་ནས་བཅོངས་འགྲོལ་བཅོལ་ལེན་བྱུང་བའི་

བྱུང་མཐའ་ཡང་ཡིན། གསར་བརྗེ་ནི་བྱུང་མཐའ་འདི་འདྲ་ཡོད་ན། ད་

ལྟ་ནི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོར་མཐོང་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤར་ནས་མཐོང་

བྱུང། རྟོར་འབྲལ་གྱི་ལམ་ཏུ་འགྲོར་གི་འགྱུར། གསར་བརྗེ་ནི་ལག་རྒྱེས་བྱང་

ཡོངས་ལྷ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན། ཡུང་ཐུན་ཏང་ནི། བཟོ་བའི་བྲལ་

རིམ་གྱི་སྡོན་འགྲོ་དཔུང་ཆོགས་དང་། བཟོ་བའི་བྲལ་རིམ་གྱི་འཐབ་ཤོལ་

བཞོད་འདོམས་ཁང་དང་རྩས་སྡོན་ཁང་ཡིན།

ཡུང་ཐུན་ཏང་ལ་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཏང་གི་རྩ་འཛིན་དང་ཏང་གི་སློབ་ཡིག་

ཡོད། ག་ཞིང་དམ་པའི་རྩ་འཛིན་ཡོད། གིན་ཏུ་བཅོན་པའི་སློབ་ཁྲིམས་

ཡོད་པས། ཏང་གི་གང་ཡིན་ཆང་མས་ཏང་གི་རྩ་འཛིན་ལ་དཔེ་སྟངས་ཅན་ལ་

ལུགས་དཀོས། ཆང་མས་ཏང་གི་ཆོད་དོན་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱུང་དཀོས། འདི་

ལྟར་ཡིན་པས། ཡུང་ཐུན་ཏང་ལ་གཅིག་མཐུན་གྱི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་

སློབ་ཁྲིམས་བཅས་ཡོད། དེ་བས་ན་དེ་ནི་བཟོ་བའི་བྲལ་རིམ་གྱི་རྩ་འཛིན་

དང་ཐུན་པའི་དབྱང་ཚྭ་གས་ཡིན།

བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚ་འཛུགས་གིན་ཏུ་མང། བཟོ་ཚྭ་གས་དང་མཉམ་
ལས་ཁང་ལ་ཐོགས་པ་ཡོད། གྲང་ཁྱེད་ཏང་ནི། བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚ་
འཛུགས་ལྷ་ཚྭ་གས་གྱི་རྣམ་པ་མཐོ་ཤོས་ཡིན། འདི་ཡང་གྲང་ཁྱེད་ཏང་གིས་
བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚ་འཛུགས་གཞན་དག་ཚང་མར་གཅིག་མཐུན་གྱིས་འགོ་...
འདྲན་གནང་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གྲང་ཁྱེད་
ཏང་ནི་བཟོ་པའི་གྲལ་ནང་གི་ལྷན་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁས་པས་འཛུགས་པ་ཡིན།
མཁས་པ་འདི་དག་ལ། གསར་བཞེས་རིགས་དབྱེད་དང་གསར་བཞེས་ལས་
འགལ་གྱི་ཉམས་ཚུད་གིས་དྲག་ཆས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དབང་གིས། གྲང་ཁྱེད་ཏང་
གིས་འགོ་འདྲན་ཡོངས་ལྷ་ཚྭ་གས་པར་བྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ངེས་
པར་དུ་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚ་འཛུགས་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འགོ་འདྲན་...
བྱེད་དགོས། གྲང་ཁྱེད་ཏང་གིས་ཚ་འཛུགས་འདི་དག་ནང་དུ་འགོ་འདྲན་རྒྱ་
བཅོན་དུ་བཏང་ནས། ཚ་འཛུགས་འདི་དག་གིས་གྲང་ཁྱེད་ཏང་གི་ཚོ་བཞོན་
ལྷ་ཚྭ་གས་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཏང་གི་བྱེད་ཚུགས་དང་མིན་ཆུས་ལག་ལེན་
དུ་བཞུར་བར་བརྟུག་ན། གསར་བཞེས་འཕྲིན་ལས་ངེས་པར་འགྲུབ་ཐུབ་པ་
རེད། གས་ཏེ་ཏང་གི་འགོ་འདྲན་བྱེད་ཆུས་རྒྱ་ཆུང་དུ་བཏང་བའམ་ལས་
འབྲེལ་བྱས་ན། ངེས་གྲང་ཁྱེད་ཏང་བཟོ་པའི་ཚྭ་གས་པ་ཕལ་བ་ཞིག་ཏུ་
བསྐྱར་ཡོད། དེ་ལྟར་ན། བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་དྲག་ཆས་བྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་
དང་ཁྱད་པར་མེད་ཆུབས། གསར་བཞེས་འཕྲིན་ལས་ལ་ཕལ་ཤོར་འབྱུང་བར་
འགྱུར། དེ་བས་ན་གྲང་ཁྱེད་ཏང་ནི་ངེས་པར་དུ་བཟོ་པའི་གྲལ་རིམ་ཚ་འཛུགས་

ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོ་ཤོས་ཡིན་དགོས།

[illegible]

ཡུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ལག་ལེན་ཏུ་བརྟན་པ་དེ་
 ཡིན། ཡུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྩི་ཆོགས་ལྷ་སྐྱེད་པས་ན། དེ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་ཤོག་ལ་ལོ་ཆོག་ཏུ་བརྟན་ཞིང་ལོ་ཆོག་ཏུ་མཛོམས་པ་དང་ཡར་ཤོན་ལོ་ཆོག་ཏུ་
 ཆེ་བའི་རྩི་ཆོགས་ཡིན། དེའི་སྐྱེད་ལྷ་ཡུལ་རིམ་ནི། ལྷ་མཁའ་མར་གཏན་

མེད་ཏུ་གཏོང་བྱུང་བྱུང་། དེ་ནི་དུས་སྤྱི་མི་རེ་རེས་རང་ཉིད་ཀྱི་འུས་པ་ཐུང་དེ་
 ཐུང་བ་བྱས་ནས། རང་གི་དགོས་མཁོ་ལྟར་བཟའ་བཀུར་དང་གོན་པ་དང་མཁོ་
 བའི་ཡོ་ཐུང་ཐམས་ཅད་ལེན་ཐུབ་ཐུང་། རལ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་འབྲུལ་
 འབྲུལ་ལྡན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་བཞེས་སྤྱོད་བྱེད་པས། རལ་ཚུལ་ལྡན་པར་དུ་
 ཡང་ཞིང་བདེ་ལ་དགའ་སྤྱོ་ཆེ་བའི་དོན་དུ་འབྱུང་། དེ་ནི་དུས་སྤྱི་མི་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱོ་ཆེད་ཀྱི་རིག་གནས་ཡོན་ཆེད་དང་ལག་ཆའ་ཆུང་ཆེད་ལྡན་པ་དང་། རྩི་
 ལེན་ས་ལས་ཆེར་ལེན་ས་མེད་པ། ལམས་གིང་མཛངས་པའི་གྲང་ཁྱན་རིང་ཐུགས་
 པར་འབྱུང་། དེ་ནི་དུས་སྤྱི་མི་རིགས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རོགས་རམ་དང་མཛངས་
 གཤེས་བྱིས་ཁེངས་པར་འབྱུང་། འདི་ནི་འབྲུལ་སྤངས་པ་ཡིན་པར། ཡོངས་སྤྱི་
 རྒྱུགས་པར་མདོན་སྤུམ་དུ་འབྱུར་བྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་ཡིན། ད་ལྟ་སྤྱི་ལེན་
 རྒྱལ་ཁབ་ལ་གྲང་ཁྱན་རིང་ཐུགས་ཀྱི་གོམ་པ་དང་པོ་རྩི་རྩི་ཆོགས་རིང་ཐུགས་ཀྱི་
 རྩི་ཆོགས་ཡོངས་སྤྱི་རྒྱུགས་པར་མདོན་སྤུམ་དུ་བྱུར་ཐོན་པར་མ་ཟད། ད་དུང་
 ཡང་གྲང་ཁྱན་རིང་ཐུགས་ཀྱི་རྩི་ཆོགས་སྤྱི་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

གྲང་གོ་འི་གྲང་ཁྱན་དང་གིས་མ་ཁེངས་པར་གྲང་ཁྱན་རིང་ཐུགས་ལག་ལེན་
 བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བཙོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་དམངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་ཁེ་
 དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲང་ཁྱན་རིང་ཐུགས་མདོན་སྤུམ་དུ་བྱུར་པ་ན།
 གྲང་གོ་འི་མི་རིགས་དང་གྲང་གོ་འི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་བདེ་མྱིད་ཀྱི་
 འཚོ་བ་ལའང་ཐུན་རིང་གི་སྤྱང་སྤྱོད་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱིན་རེད།

【 རྒྱུ་འབྱུང་བྱེད་གཞི། 】

༡. གྲང་ཁྱེད་ཉང་ཆབ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་རི་ལྷ་མུ་ཞིག་ཡིན།
༢. གྲང་ཁྱེད་རིང་ཕྱགས་གྱི་ཕྱི་ཚོགས་ཟེར་བ་ཕྱི་ཚོགས་རི་ལྷ་མུ་ཞིག་ཡིན།
༣. གྲང་གོའི་གྲང་ཁྱེད་ཉང་གིས་གྲང་གོའི་མི་རིགས་དང་གྲང་གོའི་མི་
དམངས་ཀྱི་ཕན་ཁེ་ལའང་ཆབ་བྱེད་ཀྱི་ལོན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན།

སྒྲིབ་ཆེན་གསུམ་པ། གྲང་གོའི་གྲང་ཁྱེད་ཉང་བྱེད་ཚུལ།

གྲང་གོའི་གྲང་ཁྱེད་ཉང་ནི། གྲང་གོའི་བཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་
ཡིན། གྲང་གོའི་བཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་ནང་གི་ཡང་ཕྱོད་ཆེ་གོས་དང་། གོ་རྒྱུགས་
མཐོ་གོས་ཀྱི་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་ཤས་ནས་ཚུགས་པ་ཡིན།

གྲང་གོའི་གྲང་ཁྱེད་ཉང་ནི། ༡༩༣༡ ལོའི་ཟླ་བ་བདུན་པར་བཙུགས་
པ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ། འཛིག་རྟེན་འབྲུག་ཆེན་པོ་ཐེངས་དང་པོ་
མཆོག་རྒྱུགས་ནས་རིང་པོ་མ་ཐོགས་པས། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཆང་མ་ལ་གྱིན་ཏུ་
ཆེ་བའི་འབྲུར་ཕྱོག་བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ། འཛམ་གླིང་འབྲུག་
འབྲུག་ཆེན་པོ་ཐེངས་དང་པོའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཙན་རྒྱལ་རིང་
ཕྱགས་ཀྱིས་དམག་འབྲུག་དེའི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེལ་བ་ཆེ་བས། བཞུགས་སྐབས་སུ་གྲང་
གོ་ལ་གཞོན་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་ཁོ་མོས་ཡོང་མ་བྱུང་ལྟམས། གྲང་གོའི་མི་རིགས་བཟོ་

ལས་ཤོར་ཏུ་འཕྱེལ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་རྟེན། དེར་བརྟེན་གྲུང་གོའི་བཟོ་བའི་

གྲལ་རིམ་གྱི་དཔག་དབྱར་ཡང་རིམ་གྱིས་རེ་ཅེ་རེ་བྱས་སྲུ་བྱུར། རྒྱལ་མཆོམས་

ལ། ༡༩༡༥ ལོར་ཨོ་ཏུ་སྲུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆོ་བ་བརྒྱ་བའི་གསར་བཟུང་འོན་

ཆེན་ལངས་པའི་སྒྲིགས་སྒྲུབ་སྒྲིགས་པའི་དབང་གིས། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་

ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངལ་རྩོལ་མི་དཔངས་རྒྱལ་ས་ལ་འཕོད་སྒྲོང་བྱས་ཤིང་རང་རེའི་གྲང་

གོ་ལངས་མར་ཁེ་སི་དང་ལེ་ཏིན་རིང་ཕྱགས་པསྒྱལ་འོངས་པ་ཡིན། བན་

ཁྱགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ། ༡༩༡༩ ལོར་ཆབས་ཆེ་བའི་ཁྲུ་བའི་ཆོས་

བཞི་འི་འགྲལ་རྩོད་བྱུང་ཡོང་། འགྲལ་རྩོད་དེས་གྲུང་གོའི་མི་དཔངས་པསྒྱལ་

སྒྲོང་བྱས་ནས་སད་ཏུ་བརྒྱག་པ་དེ། དེའི་ཏུ་གསྲུ། ལང་ཁེ་སི་ལེ་ཏིན་རིང་

ཕྱགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ཡང་གྲུང་གོར་ཡོངས་སྒྲུབ་པར་དང་། གྲུང་ཁྲན་རིང་

ཕྱགས་ཀྱི་དཔོངས་པ་ཤོག་ལང་ལུ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཁ་གས་ཀྱིས་ཁྲང་གིན་

དེན། ཏུང་ཏེ། ཏུ་ནན་ལ་སོགས་པའི་ས་ཁྱོགས་སྒྲུབ་ཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་གྱི་

དཔངས་ཆོགས་ནང་ཏུ་ཁྱགས་ཏེ། དེའི་བརྒྱགས་དང་ཆ་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་

བྱེད་པའི་མགོ་བཙུམས།

༡༩༢༠ ལོའི་ཆོ་བ་ལྷ་པར། ཏུང་ཏེར་གྲུང་གོའི་ཁྲང་ཁྲན་རིང་ཕྱགས་

ཀྱི་ཆོགས་རྒྱང་ཡང་དང་པོ་ཏུ་བཟོས། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ཤོགས་པར། ཏུ་ནན།

ཏུ་པེ། བེ་ཅིན་སོགས་ཀྱི་ས་ཁྱོགས་སྒྲུང་དེ་དང་པོ་པོ་གཅིག་པའི་ཆོགས་

རྒྱང་བྱུང་ཡོང་། ཆོ་མཐུན་ལའོ་ཅོ་ཏུང་ནི། སྐབས་དེའི་ཏུ་ནན་ཞིང་ཆེན་

ཀྱི་ཁྲང་ཁྲན་རིང་ཕྱགས་ཆོགས་རྒྱང་གི་འཛུགས་གཞི་བྱེད་པོ་དང་འགོ་འདེན་པ་

པ་ཡིན།

༡༩༩༡ ལོར། རྩོགས་མོ་མོ་ལི་དང་གི་ཚོགས་ཆུང་ལ་དང་ཡོན་མི་ལྟ་

བཅུ་ཚེ་ཡོད། ཁོང་ཚོས་མཐོ་ཆོ་དང་དང་དང་པོས་ལྟ་མོགས་མི་བཅུ་གཉིས་
འབྲས་ཚབ་ཏུ་འདམས་ཏེ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་དང་ཉེར་ཀུལ་

ཡོངས་འབྲས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐོངས་དང་པོ་འཚོགས། ཚོགས་ཆེན་དེའི་ཕྱོག་

ཏུ་ཡུང་གོ་ལི་ཡུང་ཁུན་དང་གི་ཁྱིམ་ཡིག་ཡང་དང་པོར་གྲོས་འཆམས་ཡུང་། དང་

ཡུང་དཔུང་གི་འགོ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་འདམ་དཔུགས་བྱས། བཟུགས་གཏམ་

མདོན་པར་བཀྲས། དེ་ནས་བཟུང་ཡུང་གོ་ལི་ཡུང་ཁུན་དང་དཔོན་ལྟ་མོགས་

པ་ཡིན། ཡུང་གོ་ལི་གསར་བརྗེ་དེ་ནས་བཟུང་ཟླ། ཚུ་འཚོགས་མཐོན་དང་

འགོ་འདྲེན་མཐོན་ཡུང་བ་ཡོད། ཡུང་གོ་ལི་གསར་བརྗེ་ལི་ཡུང་བཞིན་དེ་ནས་

གསར་པར་ཡུང་། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གཅིག་ཡུང་ཡུང་གོ་ལི་མི་དམངས་ནས་

ཡུན་རིང་པོར་དང་གསོ་བྱེད་པའི་ཁྲམས་ཆེ་པའི་ཉི་མ་ཞིག་ཏུ་ཡུང་བ་ཡིན།

ཡུང་གོ་ལི་ཡུང་ཁུན་དང་ལི། རང་ཉིད་ལྟ་མོགས་པའི་ཉིན་དང་པོ་དེ་ནས་

བཟུང་། ཡུང་གོ་ལི་གསར་བརྗེ་ལ་ཚད་མེད་པའི་གཞུང་ལེན་མཐོན་པར་

བཟུང་། ཡུང་གོ་ལི་མི་དམངས་དང་ཡུང་གོ་ལི་མི་དམངས་ཀྱི་ཕན་ཁེ་ལི་ཆེད་དུ་

འབྲམ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་ཐག་ཁད་ཀྱིས་བཅད། ཡུང་གོ་ལི་མི་དམངས་རྣམས་

བཅོངས་འགྲོལ་མཐིལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུང་གོ་ལི་ཚོགས་འཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་

ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་འཚོགས་ཆུང་དོན་དུ་གཏོང་།

དཔེགས་འབྲས་འདི་མདོན་ལྟ་དུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡུང་གོ་ལི་ཡུང་ཁུན་དང་

གིས་ཐག་ཆོད་པ་ནི་འདི་རྟུན། གོ་མ་རིམ་དང་པོར། ཡུང་གོ་ལི་མི་དམངས་

ཀྱི་ལུས་ཕྱོག་ཏུ་གཞོན་བཞིན་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཟུལ་དགོས་ཏེ། རི་